

ИНТЕГРИРАНЕ НА АРХИТЕКТУРНОТО ПРОИЗВЕДЕНИЕ В ЛАНДШАФТА

Александра Димоска, Ана Митаноска, Васка Сандева, Катерина Деспот,
Трайче Митев
*Факултет за природни и технически науки, Университет "Гоце Делчев" -
Щип*

Резюме:

Този доклад е посветен на съчетаването на архитектурната форма в ландшафта и употребата на земята в оформяне на околното пространство, тема която е свързана с опазване на околната среда и биоклиматичната и екологическа архитектура.

В текста са разработени предходници на устойчивото развитие, пестене на енергия и адаптиране на околната среда, като изследването се развива в рамките на подземни жилища до големи проекти, с особено внимание на формалния и практическия потенциал на обликуване със земя.

Труда включва както съвременни така и исторически примери, извлечени от различни култури и периоди.

Ключови думи: устойчиво развитие, екология, ландшафт.

INTEGRATION OF ARCHITECTURAL DESIGN IN THE LANDSCAPE

Aleksandra Dimoska ,Ana Mitanoska, Vaska Sandeva , Katerina
Despot,Trajce Mitev
*Faculty of Natural and Technical Sciences, Goce Delcev University, Stip, R.
Macedonia*

Abstrakt :

This paper focuses on integration of the architectural form in the landscape, a topic that is related to the conservation of the environment with ecological and bioclimatic architecture.

This report explores the forerunners of sustainable development, energy saving and environmental adaptation, and research developed within the subterranean living to large projects, with particular attention to the formal and practical potential of land use.

The paper contains both, modern and historical examples which are part from different cultures and periods.

Keywords : sustainable development, ecology , landscape.

Въведение :

Устойчиво оформяне, пестене на енергия и адаптиране на околната среда е движеща стойност, дори и императив, за тези, които планират и оформят изграждащата се среда.

Един от основните принципи при правенето архитектура е поставянето положително отношение към природата и постигане на пълен баланс между нея и създадена среда, както и композиционно допълване между природата и архитектурното произведение.

В хода на историята на архитектурата, многобройни са примерите кадето е използвана естествената поврхност за да се създаде архитектурна творба. Човекът дори интуитивно е използвал земната повърхност и нейните форми за да създаде функционален обект.

Посредством формообразуването и използването на земната повърхност и самата земя създавали дела, които отразяват съвременните ценности, технологии и функционални нужди на народите и културите, които са ги създали.

Нашият вид се стремял да променя своята среда да отговаря на нуждите, мотивиран од церемониални и отбранителните цели до ефикасност на транспорта, експлоатация на ресурсите и естетика, както и заради необясними съображения скрити в мистичността на древността.

Чрез използване на местни строителни материали, местната земя за строителство и вписването на архитектурата в пейзажа създават органична архитектура.

В рамките на понятието органична архитектура разбираме архитектура, в която съгласуваме едно пространство с природата , така че то да се обедини с природата, да стане съставен компонент.

Идеала за органична архитектура на Франк Лойд Райт се отрязва в поставяне на положителна нагласа към естествената обстановка, като се има предвид постигане на пълна хармония между естествените и изкуствени създадения свет, между природата и дизайна. Той при проектирането запазва трите принципи:

1. Не променяй природата;
2. Не променяй природата;
3. Не променяй природата.

"Нито една къща не трябва да бъде поставен на хълм или на нещо друго. Тя трябва да е направена от хълма. Нему да принадлежи. Хълма и къщата трябва да живеят заедно, единият щастлив край другия. "- Райт-(Frank Liold Wrught: An Autobiography, San Francisco: Pomegrenate, 2005)

По - долу в труда са посочени древни и съвременни примери за това как да се използва земята като материал, който допринася за устойчиво изграждане на средата, с използване на предимството на този нетоксичен, естествен материал с ниска енергия, дори и с интегриране на обектите които биха могли да оцеляват при неблагоприятни външни въздействия.

1. Театър вкопан в хълм – Епидаурус

Драматично разположен на лек склон с панорамна гледка към далечните планини, добре запазените останки от античния театър Епидаурус са били скрити под защитния слой на земята до 1881 година.

Когато започнала конструкцията около 350 г. п.н.е били необходими съвсем малко разкопки и насипи заради естествените контури на местоположението.

Идеалния пейзаж и далечни планини ни позволяват идеален фон за гръцките трагедии и комедии в театър Епидаурус.

Симетричния план призовава към кръгла формата облите редове, които се изкачват към хълма в петдесет и пет нива, на които могат да се настанят 14,000 зрители. Извитата хоризонтална пътека отделя по-ниски от по-високите седалки в секции. Напречните пътеки споделят ниската точка на дванадесет сегменти а горната на двадесет и два сегмента. Изключително добре издлабените мраморни столове заменят каменните плочи, на които седали свещениците и градските великодостојници. Всички седалки са разположени на 200 фута (60 метра) от центъра на идеално кръглия оркестар. Около 67 фута (20 метра) в диаметър, оркестрата е мястото, където хорът от всяко представление е трябвало да пее и игра. Актьорите играли на издигната сцена зад оркестъра която образувала заднина за сценография и в която са били поставени и съблекалните.

Заради пренебрегвана през вековете оригиналната живописна сграда в Епидаурус се разпаднала напълно.

Днес е назначен като сведско наследство от ЮНЕСКО, с геометрична точност на архитектурните елементи, които придават достойнство и красота на театъра. Класическата гръцка архитектура запазила жизнеността както се е развила, вероятно защото обществото има усещане за архитектурата и застава тя да бъде страхотна - за да се гордее на нейната красота.

Театър Епидаурус, Гърция

2.Замни Тераси – Храмът на божицата Хатшепсут, Даир Ел Бахри, Египет

Разположена в заднината от стръмни скали край западния ръб на долината на Нил, посмъртния храм на Хатшепсут е справедливо известен като отличен пример за хармония между архитектурата и природата.

Състои се от три прекрасни земни тераси, които се издигат над подножието на планината, през авенијата с сфинкс, която води от платото до входния портал на най-ниската тераса се оформя достъпа до храма.

Привлекателно пропорционирани колони носят източните стени на горните тераси, които са свързани с широки рампи с лек спад. Рампите са симетрично разположени спрямо центъра на оста изток – запад. Втората тераса е изместена към север и подпряна на тънка опорна стена на юг, както и на стенната колонада на север която задържа земята.

Визуално изглежда като колонадите на двете нива да са поставени една до друга, но допълнителната маса, параклиса на Анулис който е добавен на север, допринесе за визуално равновесие на разстоянието между терасите. Параклиса на Хатор балансира композицията на юг, но в нея трябва да се влезе от южната колонада, защото и липсва тераса.

Горната тераса допълва симетричната композиция на храма с бочен двор и параклиса, както и с централното светилище издлабено дълбоко в планината. Фино решената композиция на елементи, които се сгъват в отношение на осите се дължи на известния архитект на храма, Сенмут, който е поставил своя ансамбъл в съответствие с комплекса храмове на Ментухеп построен пет века по-рано, на юг.

Авенијата украсена с сфинкс води до колонадите и терасите в спектуларното естествено обкръжение на посмъртния храм на Хатшепсут.

Тънките подпорни стени определят периметъра на терасите.

Храмът на божицата Хатшепсут, Даир Ел Бахри, Египет

2. Ф.Л.Рајт - Къщата на Джейкъбс, Мидълтън, Уисконсин

Оформени като хълм покрит с трева на ръба на привидно безкрайната прерија, кръглата северна стена на Втората къща на Джейкъбс е двуетажен насип опрян с тънка камена стена и защитен с кръгла кула.

Това е един от многото добре решени дизайн на Франк Лойд Райт, който използва земята като строителен материал, проектът е втората къща, която той разработи за неговия приятел, журналистът Херберт Джейкъбс.

Разположена между северната стена на насипа и околновръстният съд на юг, дизайнът се развива като аеродинамичен профил, който отблъсква студените, зимни ветрове. Покривната стряха дълбока 1,2 метра защитава стъкления южната стена от слънцето през лятото, но пропуска дълбок пробив на слънчевите лъчи в интериора през зимата. През лятото каменните стени естествено охлаждат вътрешното пространство, докато високите поставени прозорци между ръба на насипа и стрехата вентилират топлият въздух от северната страна.

Посетителите влизат в къщата по пътека покрита с камък, която води през тунел, близо до източния край на насипа. Гледайки вкопаните градини, като се приближават, посетителите обръщат вдясно и влизат през вратата на стакелената стена в кухнята и трапезарията. Тук е поставен кръгла камина издълбена в северната стена, който половината е вътре, а половината от вън. Стълбите са извити към кръглата стена на кулата и водят към спалните и баните на нивото на мезанина.

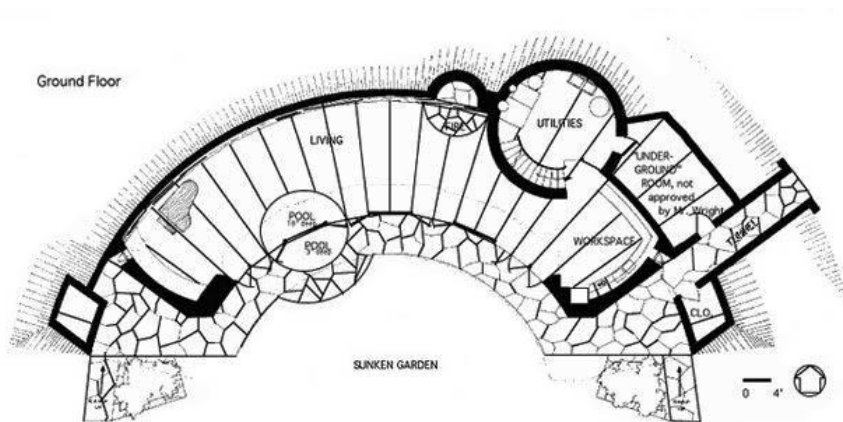
Входа на къщата и пътека от камък която води посетителите през тунел в северната стена на насипа

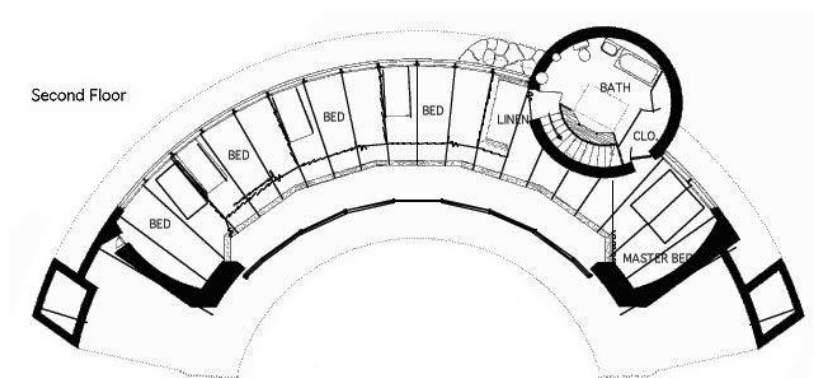
Северната стена се издига два етажа над сякаш безкрайната средозападна прерија.

Поглед от юг

План партер

План – второ ниво, мезанин.

4. Франк О. Гери - павилион Конкорд, Калифорния

Преобликуван от естествен хълм, за да оформи амфитеатър, павилиони Конкорд лежи на брановиден терен на планинския венец Диабло на около 40 км от Сан Франциско. Обграждащите насипи се издигат до 18 метра над сцената, така че пренасочват вятъра и шума от трафика, които идват от северозапад, и подобрява акустиката на "земния съд". Посетителите оставят автомобилите си близо до магистралата, изкачват се по извитата пътека до входа на върха на насипа. От тази точка наблюдават кръжното гледалиште, отчасти покрито с покрив от 60 квадратни метра и заобиколен от тревни склонове, където могат да се настанят общо 8000 зрители.

Стената, която се разпространява в южната част на павилиони служи като фон на сцената, като същевременно прикрива задната част на сцената.

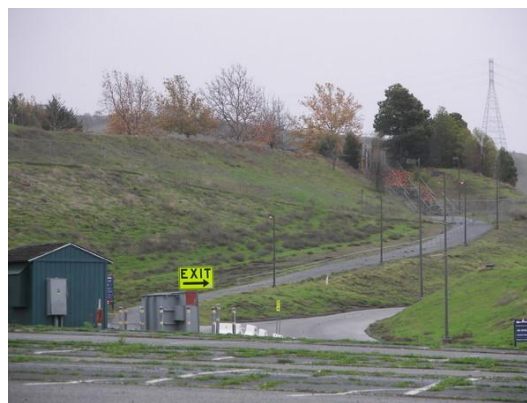
Двата бетонни стълба, които носят стоманена покривна решетка са внимателно разположени за минимални зрителни възпрепятствия.

Приспособима за театър, публиката заобикаля сцената, която предлага възможности за различни презентации. Спомагателните комуникации в стоманената конструкция осигуряват достъп до контролната кабина, осветление и аудио оборудване.

Проектиран в началото на 1970 - те годината от Франк О.Гери, павилиони Конкорд се намира в умерена климатична среда и атрактивен хълмест пейзаж. Въпреки че се изчислява, че 190 000 кубически метра земя са били отстранени, за да се завърши проекта, характера на това място по своята същност остава напълно непроменен.

Павилиони Конкорд. Франк О.Гери

Рампа към входа. Поглед от паркинга

Заклучение:

От изнесенения труд можем да заключим, че използвайки органичния подход в проектирането минимално изменяме морфологията на мястото, така че самата природа е поставена в служба на архитектурата и обратно. Използването на земята от самата област докосва идеята за духъ на мястото, буквално повдигйки архитектура от и в самото място.

Замната архитектура е съчетание от архитектура и пейзаж, която функционално и символично интегрира нашите жилища с нашата планета, припомня ни да мислим комплексно за оформянето на сградите.

Вместо да показваме доминатността на човека върху природата, с налагане на правилен и симетричен ред на земята, човек да се счита като част от универсалната природа, заедно с хълмовете, скалите, дърветата, реките, цветята и форми.

Фокусът на архитектурните употреби на земята във формирането на обществото подсказва влияние върху съвременна архитектура, и обектите които са предмет на дискусия в тази разработка предлагат многобройни условия за устойчив дизайн, пестене на енергия и обогатяване на природата.

“Земята става злато в ръцете на мъдрия “ - Руми (1207-1273).

Използвана литература:

- Бургрер, Едмунд. Geomorphic Architecture, Нюйорк: Van Nostrand Reinhold, 1986.
- Будрон, Дејвид. Designing the Earth H.N. Abrams, 1995.
- МекХарг, Иан, Л. Design with Nature, Филадельфия Falcon Press
- Стил, Џејмс, Ecological Architecture> A Critical History, London> Thames & Hudson
- Meryle Secrest, *Frank Lloyd Wright: A Biography*, University of Chicago Press, 1992,
- *Natural House, The*, by Frank Lloyd Wright (1954, Horizon Press;)
- *Wrightscapes: Frank Lloyd Wright's Landscape Designs*, by Charles and Berdeana Aguilar (2003, McGraw-Hill)